

A HTMT HÍREI

Becsületérem Kastori Rudolf akadémikusnak az újvidéki Ökológiai Mozgalomtól

2023. április 22-én, a Föld, valamint Újvidék Város Ökológiai Mozgalma 1990-ben történt megalakulása napján az Ökológiai Mozgalom becsületéremmel tüntette ki Kastori Rudolf akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagját, a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács elnökségének tagját a mozgalom tevékenységéhez való hosszú évtizedes hozzájárulásáért. Ugyanakkor megválasztották az Ökológiai Mozgalom örökös elnökévé. Az idei díjazott, Kastori Rudolf akadémikus 21 évig volt az Ökológia Mozgalom elnöke, és ugyanennyi ideig a Nemzetközi Tudományos Eko-konferencia elnöke. [...] A mozgalom a becsületérmert 2009-ben hozta létre, mint legmagasabb kitüntetését, amelyet minden évben április 22-én adnak át olyan egyéneknek, akik a környezetvédelem és a szellemi értékek védelme terén kivételes eredményeket értek el...” Forrás: VMAT.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Elrendelték a katonai szolgálatra korlátozottan alkalmas hadkötelesek mozgósítását Ukrajnában

Az összeállítás szerint katonai bizottság következtetései alapján döntenek a katonai szolgálatra való alkalmasságról vagy alkalmatlanságról. A bizottság minden esetet egyedileg bírál el, ennek során megjelölik azokat a lehetséges szolgálati feladatokat, amelyek az adott személy életkora, katonai szakképzettsége, beosztása és egyéb kritériumok okán nem javasoltak. [...] A mozgósítási felkészülésről és a mozgósításról szóló törvény 23. cikkelye értelmében mozgósítás idején, a speciális időszak alatt halasztást kaphatnak a behívás alól katonai szolgálatra a felsőfokú szakképzési és felsőoktatási intézmények hallgatói, az asszisztensek és gyakornokok, aspiránsok és doktoranduszok, ha nappali tagozatos vagy duális képzésben vesznek részt. Ám halasztást a mozgósítás alól, kizárólag tanulmányaik ideje alatt, azaz a diploma vagy végzettséget igazoló dokumentum átvételéig kapnak a diákok...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Videó: Nyílt nap a Rákóczi-főiskolán

A nyílt nap kezdetén a főiskola átriumában Orosz Ildikó az MTA külső köztestületének tagja, a Rákóczi-főiskola elnöke köszöntötte a fiatalokat, majd Cserniczkó István rektor, az MTA külső tagja szólt a jelenlévőkhöz. [...] Tóth Attila, a Felvételi Bizottság felelős titkára felsorolta a kínált programokat, majd bemutatta a tanszékek képviselőit, akik táblája körül mindenki érdeklődési körének megfelelően tömörülhetett, majd elvonultak a tanszékekre, ahol a különböző, életkoruknak megfelelő, érdekes, interaktív programokkal várták őket. [...] Csoma Zoltán főiskolai docens, szintén az MTA külső köztestületének tagja a Biológia és Kémia Tanszék tanszékvezető-helyettese tudósítónknak elmondta: „Nem számítottunk ennyi érdeklődőre. Minden korosztályból – a 7. osztálytól az érettségizőkig – nagyon sokan kíváncsiak tanszékünk programjaira...” Forrás: Kárpátaljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kárpátalján a Tisza lett a legnagyobb szemetes

„Nincs érdemben szelektív hulladékgyűjtés Ukrajnában, de szerintem már harminc évvel ezelőtt el kellett volna kezdeni” – fogalmaz Bucsinzki Viktor kárpátaljai környezetvédelmi aktivista a G7 cikkében, aki 2019 óta szervez folyótakarításokat a Tisza és mellékfolyói mentén. Emellett saját hulladékgyűjtő telepet is üzemeltet Beregszászon, ami a helyiek számára lehetőséget teremt a szelektív gyűjtésre. [...] A Borszában és a Tiszába található műanyag hulladék nagy része kárpátaljai hegyvidéki falvakból jön. A szemétszállító cégeknek ugyanis túl költséges a magasan fekvő és kis létszámú településekről elszállítani a szemetet...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Cikksorozat: RIT-krónika, Veres Péter és Tóth Lajos titkai

A Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT) régióink egyik legpatinásabb, legsikeresebb alkotó közössége. A közösség 1990-es alapításakor [...] első elnöke Tóth Lajos volt, aki 1990-től 2003-ig töltötte be ezt a tisztséget. A társaságot 2016-ig Magyar László vezette. Jelenleg Kulin Ágnes látja el e fontos feladatot. [...] A RIT tagjainak tevékenysége meghatározója a kárpátaljai magyar kulturális, művészeti életnek. Most induló sorozatunkban – a figyelemfelkeltés nem titkolt

szándékával – a közösség egy-egy tagjának munkásságából villantunk fel részleteket. [...] Veres Péter (1943– 2004) a Kárpátaljai magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának alapító tagja. [...] Tóth Lajos...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Videó: 320 éve bontották ki Beregszászban a Rákóczi-szabadságharc zászlóit

Beregszászban május 21-én csendes koszorúzással emlékeztek meg a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet szervezésében arról, hogy pontosan 320 évvel ezelőtt Tarpa és Mezővári mellett Beregszászban is kibontották Esze Tamás kurucái a Rákóczi-szabadságharc zászlóit...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA

Podcast: Budapesten talákoztak a diaszpóra pedagógusai

Az elmúlt hétvégén a Néprajzi Múzeum épülete adott otthont a IX. Módszertani Konferencia a Kárpát-medencei és a diaszpórában élő magyarság részére című rendezvénynek Budapesten. A továbbképzésen négy kontinens 25 országából képviselték magyar pedagógusok a szórványban működő közösségeket. Ausztriából a Bécsi Magyar Iskolaegyesület elnöke, Király Andrea vett részt a továbbképzésen. [...] A négy nap műhelyfoglalkozásait a Néprajzi Múzeum múzeumpedagógusai, valamint az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Magyar mint Idegen Nyelv Tanszékének oktatói vezették. Király Andrea a Bécsi Magyar Iskolaegyesület elnöke a konferenciáról...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Színház: Hakapeszi újra Bécsben

Egy kis múltidézés vár mindazokra, akik vasárnap részt vesznek a SVUNG bábelőadásán Bécsben a Pygmalion színházban: ezúttal az 1960-as évektől pár évtizeden át a magyar televízióban nagy sikerrel játszott Móka Miki és barátai lépnek színpadra. [...] A vasárnapi előadásban a Svung megidézi a múltat. És amíg a felnőttek nosztalgiáznak, a gyerekek Móka Mikivel játszhatnak. A darab ugyanis interaktív lesz – tudtuk meg Pille Tamás író, rendezőtől...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Aranyat szerzett a Csörge Népzenei Együttes

Kiemelt arany minősítést kapott a Csörge Népzenei Együttes a XIV. Vass Lajos Népzenei Verseny területi középdöntőjében május 13-án, szombaton Bükön. A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület (BMKE) felnőtt népzenei örvideki népdalokkal indultak a versenyen, az előadásukkal a Kárpát-medencei döntőbe jutottak, ami október 14-én lesz Csepelen...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Ausztriai magyaroknak játszana a Kőszegi Várszínház

Ausztriában is szívesen bemutatná előadásait a Kőszegi Várszínház. Pócza Zoltán a Várszínház igazgatója Bécsben tett látogatásakor elmondta, hogy olyan utaztatható darabokról van szó, melyek „sok mindent elindítanak az itt élő magyarok lelkében. [...] A Várszínház kamaraszínházi előadásai között található Grecsó Krisztián „Vera” című műve. 2020-ban ez a regény volt a legnagyobb példányszámban eladott kötet Magyarországon. A „Vera” című regényt Grisnik Petra adaptálta színpadra...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Beszélgetés: Elbúcsúzott a lendvai főkonzul, Máthé László Eduárd

Kedden délután Magyarország Lendvai Főkonzulátusán Máthé László Eduárd lendvai magyar főkonzul búcsúfogadást tartott, amelynek keretében elbúcsúzott a főkonzulátus munkatársaitól, illetve a meghívott muravidékiektől, muravidéki magyaroktól. [...] Máthé László Eduárd főkonzult eredményes munkájáról és a muravidéki magyar közösség helyzetéről kérdeztük...” Forrás: Nepujasg.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Előadás: A magyar nemzeti közösség Szlovéniában

Göncz László történész, az MTA külső köztestületének tagja a Nemzetiségi Kutatóintézet (INV) tudományos munkatársa május 10-én az intézet székhelyén Ljubjanában előadást tartott a muravidéki magyar nemzeti közösségről és kihívásairól Szlovénia önállósulása idején, valamint mostani helyzetéről. Az előadásban elsősorban az 1988 és 1992 közötti időszakra vonatkozó kutatásait mutatta be a kisebbségvédelmi jogszabályok és az őshonos magyar közösség szervezettsége tükrében, kitérve a nemzetiség szerepére a szlovén–magyar bilaterális kapcsolatokban közvetlenül Szlovénia önállósulása előtt és után ...” Forrás: Nepujasg.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Podcast: Kiállítás a Lendva-vidéken élő magyar nemzetiségről

Csütörtökön a múzeumi világnapot jegyeztük. A Lendvai Galéria-Múzeum ebből az alkalomból megnyitotta a Lendva-vidék és a nemzetiségi terület című, eddig hiánypótló kiállítást. A kiállítást az MTA külső köztestületi tagja, Lendvai Kepe Zoltán, az intézmény fő múzeológusa mutatja be...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A Vitézi Rend a Muravidéken

Vitézi Rend a korabeli Magyarország egyik legtekintélyesebb szervezete, köztestülete 1941-ben jelent meg a Muravidéken 13 vitéz eskütételével Alsólendván. Egy vitéz posztumusz kapta meg a címet. Az 1945 után emigrációba kényszerített Vitézi Rend – 1962 óta lovagrend – pedig ma is él és előre tekint. [...] A Vitézi Rend tagjai azok a hivatásos és nyugállományú katonák lehettek, akik rendelkeztek a megfelelő kitüntetésekkel, amelyek alapján kérelmükre vitézzé avatták őket...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Videó: 30 éves a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége az eszéki Horvát Nemzeti Színházban ünnepelte megalakulása 30. évfordulóját, rangos horvát és Kárpát-medencei magyar politikusok, minisztériumi és önkormányzati tisztségviselők részvételével...” Forrás: Kepesujzag.com: [teljes cikk >](#)

Zrínyi Magyar Kultúrkör: Tisztújítás és előadás

Az eszéki Zrínyi Magyar Kultúrkör múlt hétfőn tartotta meg tisztújító közgyűlését az eszéki J. J. Strossmayer Egyetem Bölcsészettudományi Karának termében. [...] Az egyesület tisztújító közgyűlését hétfőn tartották meg, és tizennégyről héttagúra csökkentették a szervezet vezetőségét. Elnökválasztásra is sor került: az egyesületet a továbbiakban is Nyári Denisz vezeti. Az ülés után a történelmi műhely keretében az Ellopott álom – Az eszéki magyar oktatás az Osztrák-Magyar Monarchia idején című előadást hallgatták meg a résztvevők. Nyári Denisz, aki az egyetem oktatója is, az eszéki és pécsi levéltárakban végzett kutatásainak az eredményeit osztotta meg közönségével...” Forrás: Kepesujzag.com: [teljes cikk >](#)

Irodalmi esttel emlékeztek Viola Évára Vinkovcén

Megtartotta hagyományos irodalmi estjét a Vinkovcei Magyar Kultúregyesület, amelyet ezúttal Viola Éva fiumei magyar költő emlékének szenteltek...” Forrás: Kepesujzag.com: [teljes cikk >](#)

Split: Nemzetiségi szemlét tartottak

Az Európa-nap (május 9.) alkalmából, Split városnapja keretében szervezték meg az Ahol az ének, ott az otthon mottóval azt a nemzetiségi kultúrműsort, amelyen a városban élő kisebbségek művelődési egyesületei mutatták be tevékenységüket. Az eseményen a HMDK Split-dalmát megyei egyesülete is fellépett...” Forrás: Kepesujzag.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Interjú: Bagi Ferenc, növénykörtan kutató

A Magyar Tudományos Akadémia Arany János-éremmel tüntette ki ifj. Bagi Ferencet, az Újvidéki Egyetem Mezőgazdasági Karának tanárát és a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács elnökségi tagját tudományos és közéleti tevékenységéért. Az Arany János-éremet 2002 óta ítélik oda olyan külföldi magyar tudósoknak, kutatóknak, akik a külföldi magyar tudományosság és közösség ügyének előmozdításában szereztek kiemelkedő érdemeket. [...] A díj egy óriási megtiszteltetés számomra, és valahol azt bizonyítja, hogy az eddigi tevékenységem úgy az oktatásban, mint a kutatásban, illetve a közösségben való aktivitásom visszhangra talált. [...] Ami az oktatásban való részvételt illeti [...] Itt nagyon fontos szerepe van az Európa Kollégiumnak, ahol én a Mezőgazdasági Műhely vezetője vagyok. [...] Elsősorban otthontartó jellege van annak, hogy valaki az Újvidéki Egyetemre iratkozik be...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk >](#)

A Hagyományok Háza délvidéki kutatásai

Az elmúlt évi sikeres gombosi kutatás nyomán idén a Hagyományok Háza munkatársai április végén Hertelendyfalván és Temerinben gyűjtöttek. Az értékes munkák részleteit Tajti Erzsébet viseletkészítő foglalta össze két részben. [...] A dél-bánsági községet egykor három nemzetiség népesítette be: szlovákokat, svábokat, valamint az al-dunai székelyeket a Monarchia idején telepítették le ide. A három népcsoport ugyan nem keveredett, de békességben élt egymással; az idillt a németajkúak kitelepítése

szakította meg a második világhézagást követően. A vegyes házasságok az 50-es években is ritkaságszámba mentek...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Előadás: Margócsy István nagy költőnk versének figyelmes olvasására buzdít

A Petőfi bicentenárium kapcsán sok szó esik Petőfiről. A Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központban, a Mozdulj! Petőfi! rendezvénysorozat részeként, nemrég Margócsy István irodalomtörténész, az ELTE XVIII–XIX. századi Magyar Irodalomtörténeti Tanszékének vezetője tartott egy szakmai előadást, amelyen Petőfi verseinek figyelmes olvasására hívta fel figyelmet. [...] Az él a köztudatunkban, hogy Petőfiről szinte mindent lehet tudni. Az elmúlt másfél évszázad alatt rengeteget írtak és beszéltek róla. Petőfiről úgymond emlékezésuhatag szakadt ránk a 19. század végén, amikor még sokan éltek azok közül, akik ismerték, így rettenetesen sok értékes és értéktelen adat maradt fenn. Az emlékezők – karikírozva – gyakran úgy fogalmaztak, hogy a gyermekkorukban együtt játszottak Sanyival, és már akkor látták, hogy belőle nagy szabadságharcos lesz. Emiatt is az emlékezetek nagy részét, a kultusz által eltorzítva, hiteltelenné kell minősíteni...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Bemutatták Győrffy Kinga könyvét

Csütörtökön este a zentai Alkotóházban is bemutatták Győrffy Kinga retorikai storytelling tanácsadó és egyetemi oktató legújabb könyvét, melynek címe Szabadulás a Sztorifóbiából – Mesélj és Győzz Meg! Az eseményt Csábi Éva újságíró moderálta, a könyvbemutatót pedig nagy érdeklődés kísérte, zsúfolásig megtelt az épület. Ez már a második könyvem, az első 2015-ben jelent meg és öt kiadást élt meg, ami ezen a területen óriási eredménynek számít [...] mondta Győrffy Kinga...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Murányi Sándor Olivér Folyamranc című kötetének bemutatója Tóthfaluban

Murányi Sándor Olivér író, lovas zarándok tartott könyvbemutatót csütörtök este Tóthfaluban. Az erdélyi származású író Folyamranc című regényét érkezett bemutatni, de mesélt az életéről, az állatok iránti szeretetéről és lovas zarándoklatáról is...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Varga Valentin, művész

A vajdasági kiállító terekben, galériákban egyre gyakrabban láthatunk kortárs alkotókat, akik ecset helyett inkább szerszámokat ragadnak, és installációkban gondolkodnak. Ebben a formában találkozhatunk a leggyakrabban a temerini Varga Valentin művészetével, stílusával is, aki munkáiban a születést és a halált, az elmúlást, az anyagban való teremtést és eltűnést jeleníti meg. A Szarajevóban és Újvidéken tanult művész mestermunkájában fontos szerepet kapott a törlés folyamata is, így jelent meg egy ablaktörlőlapát a kiállítóterben, mint metafora, szimbólum. Nem csak erről kérdeztük Valentint, hanem a közelgő Temerini alkotóműhely és képzőművészeti táborról (TAKT) is, amelynek ideai témája a Test. [...] Mekkora ennek a fajta művészetnek a befogadó közönsége? Teljes a pluralitás, az alkotók itt is és máshol is „mindennel is” foglalkoznak...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat megalakulásának évfordulójára

Az 1849-ben elbukott szabadságharc, és a lázadást kegyetlenül megtorló elnyomás után a nemzeti gondolkodás középpontjába került a népesség fogalma; a magyar társadalom újjáépítésén munkálkodó erők a nemzeti kultúra legfontosabb hordozójának és fenntartójának a népet, a parasztságot tartották. [...] Zomborban a főgymnasium igazgató-tanára Margalits Ede volt, aki írásában a polgárosodás, a modernizáció és a műveltség kiteljesedésének és terjesztésének új lehetőségét látta a történeti-történetírói társaságok megalakulásában és a helytörténeti kutatások elmélyítésében, megújításában. A Bácska 1884. december 23-i karácsonyi számában megjelent Bács megye monographiája című írásában hangsúlyozta [...] általánosságban ugyan ismerjük hazánk történelmét, de a részletek történelmét mélyre mély homály fedi, „Egy-egy város, egy-egy megye történelmi monographiája megannyi csiszolt kövecs, mely a nemzet történelmi mozaik képének szükséges alkatrésze...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Táborokkal startol 2023-ban a Malomfesztivál

Az oromi Malomfesztivál augusztus 10-e és 12-e között kerül sor, az építő- és szépítőtáborokkal és alkotótáborokkal startol, amelyekre a fesztivált megelőző hetekben kerül sor. A részletekről Horváth Tamással, az esemény főszervezőjével beszélgettünk. [...] A különféle művészeti ágazatok természetesen megjelennek majd magán a fesztiválon is, ám az alkotótáborokra az azt megelőző héten kerül sor. [...] A negyedik aL(in)ökötő – Könyvillusztrációs alkotótáborunk, melyet Szentpéteri Dóri és Madari Kinga, a pécsi Drukker Közösségi Nyomdaműhely tagjai vezetnek, és fiatal vajdasági írók, költők szövegei alapján dolgoznak majd, ehhez

készítenek illusztrációkat a linómetszés technikáját alkalmazva, majd végül mindezt könyvvé kötik. Ötödikként pedig egy új táborot kínálunk, ez a „Minek filozofálsz?”- „Ne politizálj!...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Hétfőn kezdődik a sztrájk: 150 ezer tanár és 60-70 ezer kisegítő alkalmazott szünteti be a munkát

A kormány és a kormánykoalíció számára prioritás az oktatás – jelentette ki vasárnap Nicolae Ciucă miniszterelnök. Az Agerpres által idézett beszéd a sajtónak nyilatkozó források szerint összefüggéstelen volt, és nem reagált érdemben a sztrájkra készülő pedagógusok által felvetett problémákra, hanem általánosságokat puffogatott. [...] Május 22-én, hétfőn elkezdődik az általános sztrájk a tanügyben, és mindaddig fog tartani, amíg a szakszervezetek nem kapnak a kormánytól olyan megoldást, amely nagyon világos kilátásokat kínál – jelentette be Marius Ovidiu Nistor, a Spiru Haret Szakszervezeti Szövetség elnöke a kormánypalotában lezajlott egyeztetések után. [...] Tartsák otthon a gyerekeket! – üzenik a szülőknél a sztrájkra készülő pedagógusok. [...] Az állami felsőoktatás hétfőtől figyelmeztető vagy szolidaritási sztrájkba lép...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Publicisztika: Bár az utak EU-pénzből elkészültek, Magyarországra átjárni csak hetente egyszer lehet

Az ideiglenes határátkelők a román oldalon csak szombatonként üzemelnek, így a szomszédos magyarországi és romániai falvak közti forgalom inkább csak ígéret, mint valóság. A helyiekkel beszélgetve kiderül, igény lenne arra, hogy ezek a határátkelők állandóan üzemeljenek...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Marschalkó Eszter Enikő: Egyre többen szoronganak, ha telefonálniuk kell

Annyira belejötték az üzenetküldő alkalmazások használatába a mai fiatalok, és a ma már kevésbé fiatalok is, hogy egyre szélesebbé válik azok köre, akik napokig vagy akár hetekig nem is telefonálnak, hanem mindent inkább írásban intéznek. A jelenség annyira elharapózott, hogy szakemberek ma már telefonfóbiáról beszélnek. A jelenségről, a megváltozott kommunikációs szokásokról Marschalkó Eszter Enikő munka- és szervezetpszichológussal, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem adjunktusával beszélgettünk. [...] A telefonálás pedig a nehezen kiszámítható helyzeteket hozhatja kommunikációs szempontból a képbe. [...] Millenárisok (Y generáció) tagjainak 75 százaléka nem kedveli a telefonást, mert az nem idő hatékony, és a tevékenységek félbeszakításával jár...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Tudományos diákköri konferencia a Sapientián

Második alkalommal adott otthont a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem sepsiszentgyörgyi tanulmányi központja az Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencia (ETDK) agrártudományi szekciójának. A pénteki eseményen a zsűri harminckét hallgató tudományos dolgozatát hallgatta meg és értékelte. [...] Nyárádi Imre István, a sepsiszentgyörgyi tanulmányi központ igazgatója köszöntőjében kiemelte, idén szeptembertől az egyetem megyeszékhelyi kirendeltsége önálló szervezeti egysége lesz a Sapientiának, csatlakozva a meglévő csíkszeredai, marosvásárhelyi és kolozsvári karhoz. [...] A 26. agrártudományi ETDK szabályzatát és programját Abod Éva, a marosvásárhelyi kar tehetséggondozási bizottságának helyi felelőse, az MTA külső köztestületének tagja ismertette. Jelezte, az idei konferenciára 32 hallgató regisztrált összesen 29 dolgozattal. [...] Ezt megelőzően Farkas Attila adjunktus, az MTA külső köztestületének tagja, az erdőmérnöki szak tanulmányi programfelelőse plenáris előadásában – a téma aktualitása kapcsán – a barnamedve hazai állománybecslési módszereiről értekezett...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

A világörökség része lett a gyulafehérvári Batthyáneum egyik könyvritkasága

Felkerült az UNESCO világörökségi listájára a gyulafehérvári Batthyáneum könyvtárában őrzött Codex Aureus – jelentette be csütörtök este a Román Nemzeti Könyvtár. A borjúbőrből készült pergamenre arany tintával írt középkori kódexrészlet a Batthyáneum gyűjteményének egyik legértékesebb darabja, Máté és Márk evangéliumát tartalmazza, és [...] a valószínűleg Nagy Károly megrendelésére készült kódex a Heidelberg melletti Lorsch kolostorából került hadizsákmányként Bécsbe...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Tehetségnappal ünnepelte születésnapját a Nyilas Misi Egyesület

Fennállásának huszadik évfordulóját ünnepelte a kolozsvári székhelyű Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület szombati tehetségnapján, amely Péntek János kolozsvári egyetemi professzor, az MTA külső tagja és É. Kiss Katalin magyarországi egyetemi professzor kezdeményezésére jött létre. Miután a két alapító felelevenítette a létesítés körülményeit, Dénes Ida, az egyesület munkatársa közölte: az elmúlt húsz évben 1500 romániai magyar fiatalt támogattak. [...] Volt és jelenlegi ösztöndíjasok meséltek életükről, hogy mit jelent, illetve mit jelentett számukra az egyesület által felajánlott ösztöndíj. [...] A Magyar Tudományos

Akadémia (MTA) mindig is kiemelkedő szerepet vállalt a tehetséges fiatalok támogatásában. Az MTA tagjai közül többen származnak Erdélyből, ezért tudják, mennyire szükség van az ilyen jellegű támogatásra...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Könyv készült a hetvenéves Művészeti Múzeumról

Kétnyelvű, román–magyar kötet jelent meg a kolozsvári Művészeti Múzeumról, amely idén ünnepli fennállásának hetvenedik évfordulóját. A könyvet szerda délután mutatták be a múzeum Tonitza-termében, Claudia Dărăban és Iakob Attila szerzők jelenlétében. A kötetet Nastasă-Kovács Annamária fordította. [...] Iakob Attila muzeológus, a kötet szerzője szerint a kiadvány az intézmény életét mutatja be, de nem monográfiához hasonlatosan. A szerzők a létesítéstől az 1989-ig terjedő időszakot mutatják be részletesebben – derült ki az eseményen...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Évadzáró eseménysorozat a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen

Mini évaddal, bemutatóval és ballagással zárják a tanévet a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen. Az évad végéhez közeledve a hallgatók számos előadása utoljára lesz látható Marosvásárhelyen. Pénteken, 19-én aranydiploma-ünnepség, könyvbemutató és új előadás várja az érdeklődőket...” Forrás: E-nepujasg.ro: [teljes cikk >](#)

A négy Jancsó címmel szerveztek irodalmi estet Kolozsváron

Kolozsvári irodalmárok – A négy Jancsó címmel irodalmi estet szerveznek Jancsó Béla, Jancsó Elemér, Jancsó Miklós és Jancsó Noémi emlékére május 20-án, szombat délután 5 órától a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben. Az eseményen többek között meghallgathatóak az MTA külső köztestületének tagjai: Cseke Péter egyetemi tanár, irodalomtörténész (A Jancsó Béla-monográfia előmunkálatai), Egyed Emese egyetemi tanár, költő, irodalomtörténész (Hely a hangnak. Jancsó Noémi verseiről) előadása...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

László Attila geológusra emlékeztek

A sepsiszentgyörgyi születésű, Nagybányán gyermekeskedő, majd egyetemi tanulmányai után ismét Sepsiszentgyörgyön tevékenykedő László Attila (1959–2013) geológusra emlékeztek hétfő délután a megyeszékhelyi Lábás Házban. A meghitt rendezvényt László Attila családja – felesége és négy gyermeke –, illetve a Székely Nemzeti Múzeum szervezte. Az intézmény képviselőjében Boér Hunor ismertette az 54 éves korában elhunyt geológus életpályáját, aki a Babeş–Bolyai Tudományegyetem (BBTE) sepsiszentgyörgyi kihelyezett tagozatán is tanított...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Ötvenéves a csernátoni múzeum

Nagyszabású ünnepség helyszíne volt a csernátoni Haszmann Pál Múzeum kertje szombaton: az intézmény fennállásának ötvenedik születésnapját tartották. Vargha Mihály, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója kifejtette: nem árul el titkot, ha azt mondja, a csernátoni, zabolai, baróti és kézdivásárhelyi leányintézményeiknek a hírneve most már vetekszik az anyaintézményével. „Nagykorúsodnak, önálló intézményekké kezdtek előlépni. [...] Dimény-Haszmann Orsolya muzeológus, az MTA külső köztestületnek tagja, a tájmúzeum vezetője beszédében kiemelte: „Édesapám mindig azt mondogatta, hogy ez a múzeum nem az enyém, nem a tiéd, ez a múzeum mindannyiunké, mert az itt található sok apró néprajzi tárgy, ami itt felhalmozódott, felgyűlt az öt évtized alatt, mind önöktől került ide hozzánk...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Lövith-kiállítás, a Lövith Egon művészetének korszakait bemutató kiállítás

A sorra romba dőlő embertelen rezsimeket, diktatúrákat túlélő Lövith Egon mindig visszatért Kolozsvárra, abba a városba, ahonnan már gyerekként menekülnie kellett, ahonnan később munkatáborba vitték. [...] Az emlékezés-felejtés, élet-halál, romok, pusztulás-feltámadás dialektikája a művész szobraiban, festményeiben is nyomon követhető, és erre a szervezőelvre épül a Művészeti Múzeumban megnyílt Lövith-kiállítás, amelynek kurátora, Székely Sebestyén György az életút jelentős állomásait és Lövith Egon művészetének korszakait ebből a szemszögből mutatja be...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Elkezdődött a XIX. Kodály Napok

A Csemadok Országos Tanácsa megbízásából a Csemadok Galántai Területi Választmánya, a Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet, azaz a Csemadok és a Szlovákiai Magyar Zenebarátok Társasága közös szervezésében a hétfőn zajlik a XIX. Kodály Napok. [...] Vasárnap délelőtt, az országos verseny szakmai értékelésén Erdei Péter, a zsűri elnöke kiemelte, 14 kórust látnak vendégül. [...] Úgy véli, rengeteget haladt előre a kórusmozgalom, ami az olyan szakmai kérdésekben mutatkozik meg, mint például a partitúrahűség, az egységes hangzásra való törekvés vagy az intonáció...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Betelepülés: Van, ahol 600 százalékkal is megnövekedett a lakosok száma 25 év alatt

Évtizedek óta megfigyelhető jelenség a pozsonyi de-urbanizáció, azaz a városi lakosság egy részének vidékre költözése, ami a népességnövekedés súlypontjának áthelyeződésével is jár. De nemcsak a pozsonyiak költöznek ki a nagyvárosból a főváros környéki településekre, Szlovákia egész területéről költöznek át ide emberek. Ennek következtében az elmúlt huszonöt év alatt a statisztikák szerint 90 ezer fővel megnövekedett Pozsony vonzáskörzetének lakossága, ami a mintegy 5 és fél milliós ország viszonylatában nem kis szám. [...] Több önkormányzat már érzi, hogy nem tud olyan hatalmas számú lakost felszívni komolyabb bonyodalmak nélkül, de meg van kötve a kezük, visszamenőleg már nem módosíthatják a területi tervet...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Bedrogozott bütykös hattyúk pusztulnak tömegesen Dél-Szlovákiában

Tömeges hattyúpusztulásról ír a Komáromi régió hetilapja, a Delta. A védett madárként nyilvántartott bütykös hattyúk nem fertőzés következtében pusztulnak el, hanem ópium-túladagolásban – olvasható az e heti legfrissebb számban. Mint írják, a szlovák Állami Természetvédelmi Hivatalhoz még márciusban érkezett az első bejelentés a védett állatok tömeges pusztulásáról. A lap megkereste a hivatal zoológusát, Jozef Lengyelt, aki elmondta, a jobbára vízinvényekkel, apró bogarakkal táplálkozó madarak kisebb „gasztronómiai kitérével” rákaptak a mákra. [...] Pém Bálint ökológus elmondása szerint már februárban felfigyelt a hattyúk tömeges jelenlétére. Kezdetben 20-30 példány jelent meg a máktábláin [...] most már több százra tehető a drogfüggő hattyúk száma...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Strédl Terézia: Mindegyikünk az emberiség egyedi, eredeti példánya

Strédl Terézia áprilisban kapta meg a Felvidéki Magyar Pedagógus díjat. Az elismerés kapcsán többek között arról beszélgettünk vele, hogy honnan meríti a szakmai hitvallását. Én egy olyan nagycsaládból származom, amely nagyon humanisztikus értékeket vall. Tehát ez egy nagyon pozsonyi és nagyon toleráns család. [...] Meglátása szerint hogyan lehetne úgy átalakítani a szlovákiai közoktatást, hogy az inklúzió kerüljön előtérbe? Tehát nálunk van egy összetársadalmi probléma, ami arra vonatkozik, hogy nagyon előítéletesek vagyunk, valamint elég keményen „kasztolunk”. [...] A PISA-monitoring azt jelzi vissza, hogy nagyon korán szelektáljuk a gyerekeket. A másik a személyközpontúság elve: mindegyikünk az emberiség egyedi, eredeti példánya. Az uniformizált oktatás azonban még mindig jelen van, tehát még mindig gyanús az, aki kilóg a sorból...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Tanítás nem arról szól, hogy kitöltjük a munkafüzet lapjait, mondja a testiskola igazgatója

Szeptembertől 40 testiskolában az új Állami pedagógiai program alapján kezdik el oktatni az elsősöket. Az intézményeket tíz kritérium alapján 98 olyan önként jelentkező alapiskola közül választották ki, akik a leginkább leképezik a szlovákiai iskolatípusokat. A 40 testiskola között három magyar tanintézmény van, a csallóközarányosi Kóczán Mór Alapiskola és Óvoda, a Nagymagyari Magyar Tannyelvű Alapiskola és a csákányházi alsó tagozatos alapiskola a Losonci járásból. [...] A csallóközarányosi Kóczán Mór Alapiskola és Óvoda némi előnnyel vág bele a tesztelésbe, [...] el tudunk rugaszkodni a frontális oktatástól és alkalmazni tudjuk az innovatív oktatási módszereket, mondta a Napunknak Várady Kornélia, az iskola igazgatója...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A nyelvhasználat ne arról szóljon, hogy ki az erősebb

Követendő példákra, de máig megoldatlan problémákra is rámutattak a Közös ország elnevezésű fórum résztvevői, akik elsősorban a regionális fejlesztésről és a kisebbségekről fejtették ki véleményüket. A két egymást követő panelbeszélgetést az érsekújvári Castle Café kávézóban tartották, az est házigazdája Ravasz Ábel, a Bél Mátyás Intézet igazgatója volt. [...] A nemzeti kisebbségekről szóló panelbeszélgetésben Ravasz Ábel kérdésére, hogy mire büszkéek a vendégei az utóbbi időszakból, Nyustin Antal Ágnes, a lévai járásbeli Ipolyvisk polgármestere, Ivan Rác, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Romológia tanulóinak intézetének tanára, Zbehy község képviselője és Bukovszky László kisebbségi kormánybiztos válaszoltak...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Ladányi Lajos és Orosz Örs kapta idén a Szlovákiai Civil Becsületrendet

A díjat évről évre olyan személyiségek kaphatják meg, akik embertársaik, közösségük és szülőföldjükért dolgoznak anélkül, hogy ezért anyagi juttatást kapnának. Az idén kilencedik alkalommal osztották ki az elismerést...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)